

Posudek k diplomové práci BcA. Kláry Lidinské „Cesta k přirozenému pohybu aneb odbourání nároku na sebe sama“

Klára Lidinská předkládá práci, která je pečlivě a do hloubky dokumentovaným studijním procesem v pohybových disciplínách a dvou volitelných workshopech se zahr. pedagogem na KATaP. Práce je členěná po tematických okruzích do tří hlavních kapitol. V první se věnuje svojí zkušenosti a její reflexi v hodinách Tělo v pohybu Jiřího Lössla. Podkapitoly kopírují témata pedagoga. Druhá kapitola se podobným způsobem věnuje předmětu Výchova k vědomému pohybu. Třetí kapitola pojednává o Klářině zkušenosti ze dvou workshopů se zahraničním pedagogem, a to Evou Karczag a Julyena Hamiltona.

Sledujeme spolu s Klárou, z pohledu informovaného, poučeného, k sobě velmi partnerského, jakou cestu urazila od konce svých studií na JAMU, přes přijímací zkoušky na KATaP, jak se na začátku studia zatvrdila, přičemž impulsem byla neviný a dobře míněný komentář pedagoga pohybové disciplíny doc. Lössla. Dozvídáme se, jak se musela vypořádat se zraněním a bolestí a jak ji toto ovlivňovalo v jejím studiu a přístupu k sobě samé. Toto zatvrzení ve formě kladení nároku na sebe samu, ji provázelo celým studiem a my můžeme spolu s ní pozorovat, jak se postupně uvolňuje, jak Klára zrcadlí porozumění, získává empatii vůči sobě. Tento okamžik je skoro až terapeutický.

Klára popisuje, jak se setkala s hodinami Jiřího Lössla Tělo v pohybu a Výchovou k vědomému pohybu pod vedením Jany Novorytové, Jana Bárty a mým. Opírá se o své reflexe, které psala během studia, o svoji paměť, uvědomovaný proces jako zažitou zkušenost a pro některé okamžiky a pojmy hledá oporu a paralelu v sekundární literatuře, která se zabývá pedagogikou pohybu nebo herectvím.

Za velmi cenný považuji pokus všimnout si a zaznamenat nejen svůj vnitřní proces, ale i pedagogické principy, s jakými se „u nás“ setkala. Kláru pedagogika zajímá (aktivně se zapojila např. při asistenci pohyb. disciplíny při přijímačkách a chodila se téměř celý semestr dívat do hodiny, kterou již absolvovala, jako pozorovatel. Z textu je vidět, že tato zkušenost jí přinesla porozumění a pochopení i pokud jde o její vlastní proces a že toto pochopení je schopna posunout dál v autorský tvůrčí proces („Zpětně si uvědomuji, že jsem si našla pravdivý pohybový materiál pro jevištní situaci – např. plížení se za kořistí.“ s. 23)

Svůj proces je schopna nahlédnout s odstupem, všímá si, proč jak co vnímala a je schopná dopustit se empatie vůči sobě, což jí v začátku studia dle jejích slov nešlo. („Zároveň bylo nutné dělat chyby, zkoušet, prozkoumávat a hledat. To bylo pro proces nezbytné. Jinak bych zůstala ve své komfortní zóně, a omezila bych si tak možnost se více dozvědět.“ s. 23). Oceňuji její otevřenost, s jakou na sebe přiznává citlivé a křehké okamžiky sebehodnocení.

Reflexe z prvního ročníku, ze kterých cituje a dokládá prožívání a vnímání některých zkušeností z hodin, s odstupem komentuje, ale již poučeně, což vytváří zajímavý dialog dvou Klár. Troufám si říct, že si Klára v závěru svého studia konečně dovolila s klidem pozorovat („Pozorování je nedílnou součástí učení, ačkoliv se to může zdát jako otravné, zdlouhavé. Ale k tomu také člověk musí dospět, aby pochopil smysl této kultivace vnímání.“ S. 41) a pochopila, jakou kvalitu jí takové pozorování může přinést i jako začínajícímu pedagogovi. Resp. právě proto, že sama by ráda pohybovou disciplínu vyučovala.

Ráda bych ještě zmínila jednu pasáž, ve které Klára komentuje přesun do online prostředí kvůli pandemii COVID, která zasáhla zejména studium jejího ročníku. Je to pro mě zajímavá zpětná vazba. Výuka psychosomatické disciplíny je v online prostředí přinejmenším problematická. Nicméně s odstupem času je vidět, že náš pokus přistoupit k výuce prostřednictvím individuálních reflexí a komentáře sdílet celé skupině, aby se alespoň do určité míry zachoval pedagogický záměr kultivace

diskuze, reflexe a učení se pozorováním sebe i druhých, nebyl úplně marný. Alespoň pokud jde o Kláru a její zkušenost. Na druhou stranu dokládá, jak křehký studijní proces je a že vytváření bezpečného prostředí v online výuce je jiná disciplína než při kontaktní výuce. V tomhle směru vidím i pro sebe možnosti dalšího rozvoje, a to je pro mne cenné. Snad jedině, co mě osobně mrzí, je, že na ty pravdu zajímavé otázky a diskuze, které si její práce a reflexe zaslouží, už z časových důvodů nezbylo tolik prostoru.

Práce splňuje všechny formální náležitosti a já ji ráda doporučuji k obhajobě se známkou B.

V Praze 20.1.2023

Mgr. MgA. Michaela Raisová, PhD.